

ThaiNEC

Thailand Nature Education Center Newsletter Vol.1, No. 1: January 2008

ข่าวสารศูนย์ธรรมชาติศึกษาแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๑ ปีที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑

๑

ThaiNEC ขอร่วมไว้อาลัยแด่สมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ฟ้าร้องร่ำระส่ำไปในทั่วหล้า

ว่าลาแล้วแก้วกัลยาประชาสยาม

ขอพระองค์ทรงสถิตดุสิตคาม

พระนามประทับไว้ในโลกา

...ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครศูนย์ธรรมชาติศึกษาแห่งประเทศไทย

(ที่มาภาพ : <http://my.dek-d.com/enjay/>)

บทบรรณาธิการ

พบกัณฉบับปฐมฤกษ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปพร้อม ๆ กับการก่อตั้งศูนย์ธรรมชาติศึกษา เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้ด้านธรรมชาติวิทยาและการอนุรักษ์ ศูนย์ก่อตั้งขึ้นโดยการรวมตัวกันของนักวิจัยด้านธรรมชาติวิทยา ครู อาจารย์ นักกิจกรรมเยาวชน นักสื่อความหมายธรรมชาติ และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยหลายแห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้กับองค์กรต่าง ๆ โรงเรียน ชุมชนและองค์กรท้องถิ่น ในด้านธรรมชาติวิทยาและธรรมชาติศึกษา ชาวคราวของเราในช่วงเริ่มต้น เริ่มจากอาสาสมัครของเราได้ไปสังเกตการณ์ปริมาณนกทองเที๋ยวนอกอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ในช่วงเทศกาลวันหยุด จากนั้นได้เข้าร่วมเป็นวิทยากรค่ายวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนจิตรลดาที่เขาใหญ่ จนกระทั่งช่วงปีใหม่ได้ไปสำรวจพื้นที่ป่าชายเลนบ้านกองดินเพื่อจัดทำกิจกรรมธรรมชาติศึกษาป่าชายเลนร่วมกับชุมชน ลองติดตามรายละเอียดในข่าวกิจกรรม หากโรงเรียนใดสนใจจะจัดกิจกรรมค่ายหรือธรรมชาติศึกษาและให้ทางพวกเราร่วมงานก็ติดต่อมาตามที่คุณย์ประสานงานครับ ฉบับนี้หักทายกันแค่นี้ พบกันใหม่ฉบับหน้า โชคดีปีใหม่ทุกคน

จุลสารข่าว ThaiNEC เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร และแลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างสมาชิกและอาสาสมัครของคุณย์ ๆ โดยมีหน่วยประสานงาน ณ เลขที่ ๑๕ ซ. พหลโยธิน ๔๓ ถ. พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรติดต่อประสานงาน ๐๘๗-๐๖๒๘๓๐๕ ทุกเวลา e-mail: paksikorn@yahoo.com หรือ www.thai-nec.org

ข่าวกิจกรรมศูนย์ธรรมชาติศึกษา

๙-๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ สังเกตการณ์ปริมาณนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จ. เชียงใหม่

หลังจากที่มีข่าวว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช จะประกาศให้อุทยานแห่งชาติบางแห่งจำกัดปริมาณนักท่องเที่ยว ภายหลังจากมีการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับได้ นับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ เป็นอีกแห่งหนึ่งที่อยู่ในเป้าหมายดังนั้นทางศูนย์จึงได้เดินทางไปสังเกตการณ์การท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลวันหยุดรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา

๑๒-๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ค่ายวิทยาศาสตร์โรงเรียนจิตลดา

ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จ. นครราชสีมา

นับเป็นเกียรติอย่างสูงที่พวกเราอาสาสมัครได้ร่วมเป็นวิทยากรค่ายวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนจิตลดา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ การไปร่วมค่ายครั้งนี้ นับเป็นการพบปะกันในรอบปีของอาสาสมัครด้วยกิจกรรมดำเนินไปด้วยความสนุกสนานมีกิจกรรมหลากหลายครบกระบวนการ การไปครั้งนี้พวกเรายังได้เรียนรู้การดูดาวและได้ชมดาวตกในกลุ่มดาวคนคู่ ตลอดจนได้เห็นดาวหางโหดด้วย นับเป็นประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยมในรอบปีครับ

บอกข่าวชาวกิจกรรม

สัมผัสวิถีปะกาเกอญอบ้านแม่แตดน้อยกับทิมวิจัย ๑๖-๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ขอเชิญเข้าร่วมสำรวจและเรียนรู้กับนักวิจัย เพื่อเก็บข้อมูลวิจัยเรื่อง การประยุกต์องค์ความรู้ปักษีวิทยาท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรธรรมชาติวิทยาของชุมชนปะกาเกอญอบ้านแม่แตดน้อย ต. แม่แตด อ. แม่แจ่ม จ. เชียงใหม่ โดยร่วมกับชมรมอนุรักษ์นกและป่าไทยและชุมชนบ้านแม่แตดน้อย ดำเนินการวิจัยต่อเนื่องโดยมีอาสาสมัครนักศึกษาและคนในชุมชนทำงานร่วมกัน เริ่มทำงาน ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ นี้

ธรรมชาติศึกษาป่าชายเลนบ้านกองดิน ๒๖ -๒๖ มกราคม ๒๕๕๑

อาสาสมัครวิชาการและกิจกรรม จัดกิจกรรมสำรวจ และเรียนรู้ป่าชายเลนร่วมกับเด็ก ๆ บ้านกองดิน ตำบลกองดิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ปัจจุบันป่าชายเลนบ้านกองดินบริเวณริมคลองกองดินมีการฟื้นตัวและเริ่มนำความสมบูรณ์กลับคืนสู่ระบบนิเวศป่าชายเลน กลายเป็นแหล่งอาหารและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติวิทยาของชุมชนอีกด้วย

บทความพิเศษ

รักและเข้าใจ...ย่อมไม่ทำร้ายกัน

โดย ปัทมกร วงศ์พรหม

ความเชื่ออาหารเกิดขึ้นในจิตใจมนุษย์และความปรารถนาดีที่มีต่อสัตว์โลกด้วยกันนั้นย่อมเป็นสิ่งดี แต่ การทำดีกับสัตว์ร่วมโลกโดยไม่เข้าใจหรือไม่รู้นั้น บางครั้งก็เท่ากับทำร้ายกันในระยะยาวหรือถึงชีวิต

บ่อยครั้งที่ผมได้มีโอกาสไปเที่ยวเขาใหญ่ และหลายครั้งที่ไปร่วมกิจกรรมค่ายเยาวชน ไปตั้งแต่ที่ยังไม่ติดป้าย ประกาศว่าไม่ให้ลึงรับอาหารจากคน เพราะก่อนหน้านี้มีป้ายห้าม คน(นักท่องเที่ยว)ให้อาหารสัตว์ป่าบนเขาใหญ่แต่ก็ห้ามไม่ได้ผล ระยะหลังเลยหันมาห้ามลึงเป็นการประชดคนกลายเป็น อะไรทำนองนั้น หากใครได้อ่านคงงง ๆ แต่ถ้าคนเข้าใจคงจะอมยิ้มอยู่ในใจ สำหรับคนที่ไม่รู้อะไรเลยหรือไม่เคยได้อ่านนี่สิครับ ที่กำลังทำร้าย สัตว์ร่วมโลกอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว

การไปเขาใหญ่ครั้งล่าสุดที่ผ่านมา ผมได้มีโอกาสพักที่ บ้านพักของอุทยาน ฯ ขณะเข้าบ้านพร้อมกับสัมภาระและขนมขบ

เคี้ยว กับน้อง ๆ ทีมงาน ไม่ทันจะวางของลงไว้บนโต๊ะ เหล่าฝูงลิงก็กรูเข้ามา เป็นโขยง อีกตัวก็หยิบขวยข้าวโพดในมือของอีกคนโดยที่ยังไม่ทันตั้งตัว ลึงตัวใหญ่ซึ่งเป็นจำฝูงคุมเชิงในระยะประชิดและพร้อมที่จะเข้าจู่โจมแย่งเอาข้าวโพด จากมือผม ผมเลยต้องคว้าไม้กวาดออกมาไล่เป็นการคุมเชิงไว้ก่อน จากนั้น พวกเราก็ก้าวเข้าไปพักอีกหลัง และนำของทุกอย่างเข้าบ้านอย่างรวดเร็ว ผม ออกมานั่งพักที่หน้าบ้าน ทอดสายตามองไปยังบ้านอีกหลัง เห็นเหล่าวานรชาญ สมรทั้งหลายนั่งล้อมยึดแย่งขนมขบเคี้ยว กาแฟ และของกินอื่น ๆ กระจายด้วยความสนุกสนาน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวไม่ทันระวังตัวและ ทิ้งของไว้ในบ้าน นี่ล้วนเป็นความก้าวร้าวและไม่เกรงกลัวของคนของสัตว์ป่า เป็น พฤติกรรมที่ผิดธรรมชาติของสัตว์ป่าใน

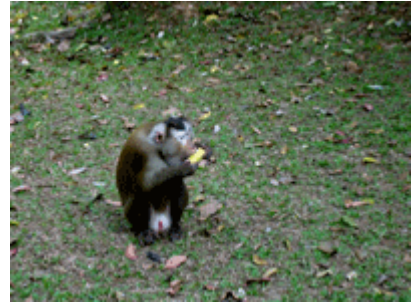
ธรรมชาติ สาเหตุเกิดจากการให้อาหารของคน จนเคยชินเป็นนิสัย ต่อมาไม่ว่าคนจะให้หรือไม่ให้ มันก็จะเข้ามาแย่งโดยไม่ต้องรอ อาหาร ที่คนกินนั้นล้วนแล้วแต่มีกลิ่นแรง สีฉ่ำของบรรจุภัณฑ์ก็สะดุดตา ทำให้มันเข้าหาเราได้เร็ว ขึ้น อาหารที่มันได้รับจากคนนอกจากจะส่งผลต่อสุขภาพร่างกายของสัตว์ป่าแล้ว ยัง ส่งผลเสียต่อพฤติกรรมของสัตว์ป่าด้วย และแน่นอนผลกระทบนั้นก็ย้อนกลับมาทำร้าย คน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่ไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับป่าและสัตว์ป่า ผมคาดว่าอีกไม่นานถ้า ปล่อยให้เช่นนี้คงจะมีนักท่องเที่ยวถูกลึงหรือถูกรุมทำร้ายสักวันหนึ่ง นี่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว สุดท้ายก็ต้องแก้ปัญหาก็ปัญหาที่ปลายเหตุ

บทความพิเศษ

ขากลับลงจากเขาใหญ่ พวกเรานั่งรถตามรถเก๋งคันหนึ่งซึ่งขับค่อนข้างช้า มีรถอีกคนจะสวนขึ้นมา คนขับรถจึงลดความเร็วเพื่อหาจังหวะแซง เราสังเกตเห็นฝูงลิงข้างหน้าเต็มถนน คนขับรถจึงต้องลดความเร็วลงอีกหลายเท่าเพราะต้องระวังจะเหยียบลิงที่ห้อมล้อมรถเก๋งคันข้างหน้า แต่ยังไม่ทันจะแซงพวกเราเห็นรถจอด คนในรถเทมันฝรั่งอบกรอบลงพื้น ในขณะที่เดียวกันลิงฝูงใหญ่ก็กรูเข้ามาแย่งกันกินมันฝรั่งอย่างตะกละ ตะกราม นี่เพียงภาพที่เห็นเมื่อวานก็น่าเศร้าใจแล้ว วันนี้เห็นคนรักสัตว์แต่ไม่เข้าใจสัตว์ป่า ทำพฤติกรรมแบบนี้โดยไม่สนใจจะอ่านหรือปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่เลย ผมมองไปที่ทะเบียนรถ ปรากฏเป็นทะเบียนนครนายกเองแท้ ๆ ผมถึงกับถอนหายใจเฮ้อ!!! **มีบ้านใกล้เขาใหญ่เสียเปล่าหนอ!!!**

ไม่ว่าจะมีงานวิจัยขึ้นใดได้ออกมาแต่ก็ไม่มีทางแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้ นอกจากแก้ที่คน เราจำเป็นต้องมีมาตรการอย่างเข้มงวดและจริงจัง ผมแลกเปลี่ยนความคิดกับทีมงานถึงปัญหานี้ว่า น่าจะมีสายตรวจบนถนนที่ผ่านเขาใหญ่นี้ เพื่อตรวจตราพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องไปมา หรือเที่ยวบนเขาใหญ่ ทั้งลานกางเต็นท์และบ้านพัก โดยเฉพาะ

วันหยุดหรือช่วงเทศกาลท่องเที่ยว หากพบเห็นการให้อาหารสัตว์ป่าของนักท่องเที่ยวก็ต้องเข้าไปเตือนและขอทราบชื่อ ที่อยู่ บ้านพักไว้ หากทำผิดอีกก็ต้องปรับตามกฎหมาย เพราะการให้อาหารสัตว์ป่านับเป็นความผิดเนื่องจากการกระทำอันมีผลต่อพฤติกรรมของสัตว์ป่าด้วย และข้อหาที่ขยับบนอุทยานแห่งชาติด้วย รวมทั้งหากเห็นคนในรถคันใดให้อาหารสัตว์ป่าก็สามารถใช้วิทยุติดต่อเจ้าหน้าที่ให้สกัดที่ด่านทั้งสองแห่ง เพื่อดักเตือนหรือปรับได้ด้วย นี่เป็นเพียงวาท

ความคิดที่จะลดผลกระทบในเรื่องดังกล่าวและเป็นการให้การศึกษารอบทเรียนสำหรับคนซึ่งสงสาร ที่ไม่เข้าใจสัตว์ป่าและกฎระเบียบของอุทยานแห่งชาติ ผมคิดว่าถึงเวลาแล้วที่จะทำกันอย่างจริงจัง ซึ่งไม่ยากเกินไป เพราะในที่สุดแล้วนักท่องเที่ยวเองคงไม่อยากไปเที่ยวอย่างระแวงและคอยระวังสัตว์ป่าจะมาคันเต็นท์ คันข้าวของในบ้าน หรือมาทำร้าย ซึ่งเป็นการทำลายบรรยากาศของการท่องเที่ยวอย่างสิ้นเชิง

มาถึงบทสุดท้ายแล้วครับ เราไม่อาจสอนสัตว์ไม่ให้รับของจากคน แต่เราสามารถให้การศึกษากับคนที่จะไม่ให้อาหารกับสัตว์ป่าได้ และผมยังเชื่อเสมอว่า **คนเป็นสัตว์ที่สามารถให้การศึกษาคือได้ (แต่บางครั้งแม้จะทำให้สำเร็จมาก แต่เราก็ต้องทำครับ) หันมาสอนคนกันเองมากขึ้นดีกว่าสอนลิงครับ !!!**

บันทึกธรรมชาติ

ตามรอยพระเจ้าตากสินมหาราชสู่ธรรมชาติศึกษาป่าชายเลนบ้านกงดิน

โดย วรรัตน์ ปัญญาพิสุทธิ์

วันสุดท้ายของปีไม่ทันจะย่ำเดือนให้ดิฉันได้ทบทวนวันวานของปีที่ผ่านมา เนื่องมาจากดิฉันยังตื่นเต้นกับการได้มาเที่ยวบ้านเพื่อนและได้เห็นความงดงามของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับธรรมชาติ ด้วยเหตุนี้ทำให้ดิฉันมองเห็นชีวิต

ใหม่ในระบบนิเวศป่าชายเลนริมคลองกงดินกำลังฟื้นตัว และ

สะท้อนคุณค่าให้กับคนกงดินได้เป็นอย่างดี...แน่นอนอนที่ที่สุดคะหลายอย่างที่ดีกำลังกลับมาพร้อมกับปีใหม่นี้

คลองกงดินไหลรวมกับคลองยายอาม จังหวัดจันทบุรีกับ

อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ด้วยเหตุที่คลองคดเคี้ยว และเป็น

จุดเชื่อมคลองให้ไหลรวมกัน จึงก่อให้เกิดลุ่มน้ำขนาดใหญ่เป็นแหล่งเลนอันสมบูรณ์เหมาะต่อการเจริญเติบโตของไม้โกงกางใบเล็ก

และโกงกางใบใหญ่ รวมไปถึงพรรณไม้ป่าชายเลนอื่น ๆ กลายเป็น

ระบบนิเวศอันสมบูรณ์ ทำให้คนเข้ามาตั้งรกรากของชุมชนที่นี้มาเนิ่น

นาน ชาวบ้านตั้งชื่อหมู่บ้าน ตำบลตามประวัติของกงดินป็นในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราช ซึ่งพระองค์ทรง

เดินทัพผ่านมาเพื่อเตรียมการเข้าตีเมืองจันทบุรี จึงใช้บริเวณวัดกงดินในปัจจุบัน

เป็นพื้นที่เตรียมดินป็นและรวมพล วัดกงดินอยู่ห่างจากคลองกงดินไม่ถึงห้า

ร้อยเมตร สองฝั่งคลองเป็นป่าโกงกางเป็นแหล่งทำมาหากินเลี้ยงปากท้องของคน

กงดิน รวมทั้งเป็นเส้นทางสัญจรออกทะเลด้วย คลองกงดินไหลรวมกับคลองยาย

อามลงสู่ทะเลที่ปากน้ำพังราดห่างออกไปราว ๑๐ กิโลเมตรเศษ ป่าชายเลนแห่งนี้ยัง

สมบูรณ์ มาจนกระทั่งในยุคนาุ้งเฟื่องฟู จึงกลายเป็นเสมือนจุดจบของป่าชายเลน

และคนอาศัยใกล้ริมคลอง ต้นโกงกางและปาฎกลางเป็นนาุ้งไปเกือบหมด รุกฉำ

เข้าไปชนริมคลอง แต่นับว่าโชคยังเข้าข้างธรรมชาติ นาุ้งล่มสลายไปตามกระแสทุน

นิยม พื้นที่บางแห่งถูกปล่อยให้ป่าฟื้นกลับมา เป็นเพราะคนที่เคยจับจองเริ่ม

ตระหนักว่าธรรมชาติดั้งเดิมนั้นยังยืนกว่า แต่บางพื้นที่เจ้าของยังยึดปักหลักกับการเลี้ยงกุ้งก็ยังมีให้เห็นอยู่เช่นกัน

๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ เวลาสาย ๆ ในวันสุดท้ายของปี เพื่อนคนสวยของดิฉันอาสาเดินนำหน้าเป็นไกด์ ผ่านสวน

มังคุดทะลุออกมายังทุ่งหญ้าโล่งกว้างใหญ่ พื้นที่มีสภาพเดิมทำให้มีเพียงหญ้าเท่านั้นที่ขึ้นบนพื้นที่ที่ถูกเปลี่ยนแปลง

สภาพอย่างรุนแรงนี้ ส่วนขอบของทุ่งโล่งมีต้นเสม็ดขาวขึ้นเป็นหย่อม ๆ เธอเล่าว่าเป็นที่นายทุนมากกว่านั้นซื้อจากคนใน

หมู่บ้านเพื่อจะลงทุนทำนาุ้ง คงเป็นเพราะช่วงนั้นราคากุ้งตกยวบยาบ ก็เลยหันมาล้อมที่ดินเลี้ยงวัวแทน ดิฉันเห็นแล้วนึก

เสียดายในใจ นี่ถ้าเป็นป่าชายเลนในวันวาน หากเดินเข้าไปคงหลงทางติดอยู่ในนั้นเป็นวันวันแน่ จากนั้นเธอพาไล่ดละาะจน

มาถึงชายป่าสีเขียว เราพักหายใจกับต้นฝาดดอกแดงที่กำลังติดผล ด้วยการถ่ายภาพลง ๆ เธอเล่าต่อด้วยความภูมิใจว่า

ปานี้กำลังฟื้นตัวอีกครั้ง หลังจากที่ถูกถางเป็นนาุ้ง พร้อมทั้งชี้ไปทางตอของไม้ที่เห็นเป็นร่องรอยใฝ่พันน้ำ บริเวณนี้จึง

เป็นแหล่งหาหอยจ๊อบของคนริมคลอง หอยชนิดนี้เวลาน้ำขึ้นมันจะเกาะบนต้นฝาดและไต่หนีน้ำขึ้นมา ดิฉันมองไปรอบ ๆ

ด้วยความตื่นเต้น เพราะตั้งแต่วิชาศึกษาป่าไม้มายังไม่เคยลงเลนชมป่าแบบนี้เลย และไม่แน่ใจว่า

บันทึกธรรมชาติ

ระบบนิเวศป่าชายเลนตามริมคลองจะกระจายลึกเข้ามาจากทะเลได้ไกลขนาดนี้ ตอนเรียนก็นึกแต่ว่าป่าชายเลนต้องอยู่ตามชายฝั่งทะเลเท่านั้น ขณะที่เพื่อนสาวน้อยทำหน้าที่เป็นไกด์ ดิฉันก็ทำหน้าที่เป็นนักท่องเที่ยวและนักศึกษารวมชาติที่ดี เก็บภาพต้นไม้ สัตว์ ที่เธอแนะนำ มันเป็นความสุขอย่างหนึ่งของคนรักธรรมชาติค่ะ ในที่สุดเราก็เดินลุยน้ำและเลนมาถึง

ฝั่งคลอง เราขึ้นไปบนขนาซึ่งถูกสร้างขึ้นอย่างเคารพและนอบน้อมต่อธรรมชาติ ป่าโกงกาง กลมกลืนไปกับป่าริมฝั่ง ในขนามีเรือสำหรับพายออกไปเก็บกุ้งปลาใน โพงพางอยู่ห่างออกไปไม่กี่สิบลเมตร ดิฉันชวนเพื่อนลงเรือพายออกไปเที่ยวใน คลองตามประสาคนอยากรู้ อยากเห็นสิ่งใหม่ ๆ ในนิเวศน์ใหม่ ๆ นี้ และครั้งนี้เอง ทำให้ดิฉันได้เห็นความแตกต่างระหว่าง

ต้นโกงกางใบเล็กและโกงกางใบใหญ่ ซึ่งต่างทั้งรูปลักษณ์และการกระจาย ส่วนใหญ่เป็นสังคมของต้นโกงกางใบเล็กที่ขึ้นปกคลุมพื้นที่ริมลำคลอง

วันปีใหม่มผ่านเข้ามาแล้วพร้อมกับความรู้ใหม่ ๆ การเดินทางครั้งนี้ของดิฉันทำให้การเริ่มต้นปีนี้ดีงาม เติมความรู้และสาระให้กับชีวิตมากขึ้น และแน่นอนค่ะ...ความรู้สึกที่ดีและความคิดดีก็ย่อมตามมากับดิฉัน พวกเราปรึกษากันว่าจะจัดกิจกรรมเยาวชนเรียนรู้ธรรมชาติป่าชายเลนบ้านกองดินขึ้น และจะนำประเด็นนี้ไปคุยกับเพื่อมองอาสาสมัครของศูนย์ธรรมชาติศึกษาแห่งประเทศไทยว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ หรือมีใครบ้างอยากเข้ามาช่วยกิจกรรม นี่จึงเป็นที่มาของสิ่งดี ๆ ที่เริ่มต้นในปีใหม่ ๒๕๕๑ นี้ ... **อย่าลืมนะค่ะ.. กิจกรรมดี ๆ รอให้คนดี ๆ อย่างคุณอยู่ค่ะ ขอขอบคุณเพื่อนสาวแสนสวยและครอบครัวสำหรับการเดินทางครั้งนี้**

-----ติดตามรอยประ-----

สมัครสมาชิกและรับข่าวสาร

ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะสมัครสมาชิกข่าวสาร ThaiNEC
 กรุณาจัดส่งมาตามที่อยู่นี้ (ระบุที่อยู่เพื่อส่งทางไปรษณีย์)

 หรือทางอีเมลล์.....(รับข่าวสารทางอีเมลล์ฟรี)
 ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้ส่งเงินค่าฝากส่งผ่าน ตัวแลกเงิน ธนาณัติ โอนเงินผ่าน ธนาคารกรุงไทย สาขาย่อยของศัการเกษตรกรรม
 บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ ๐๗๒-๑๐๓๑๘๔๖ จำนวน ๑๐๐ บาท เรียบร้อยแล้ว